

1

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка
Фізико-математичний факультет
Кафедра бізнес-економіки та адміністрування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач аспірантури
та докторантури

Ирина Чистякова Ірина ЧИСТЯКОВА

« 30 » вересня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**АНАЛІЗ ДАНИХ ТА ПІДГОТОВКА
АНАЛІТИЧНИХ ДОКУМЕНТІВ У ПУБЛІЧНОМУ
УПРАВЛІННІ**

третій (освітньо-науковий) рівень

галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування

спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма Публічне управління та адміністрування

Мова навчання українська

Погоджено науковою радою
Сумського державного педагогічного
університету імені А.С. Макаренка
« 30 » вересня 2023р.

Голова

О.Ю. Кудріна Кудріна О.Ю., д.е.н., проф.

підпис (ПІБ, науковий ступінь, вч. звання)

Розробник:

Омельяненко Віталій Анатолійович, доктор економічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри бізнес-економіки та адміністрування

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри Вікторія БОЖКОВА

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Доктор філософії	Обов'язкова, цикл професійної підготовки	
		Рік підготовки:	
2-й			
Семестр			
1-й			
Лекції			
20 год.		год.	
Практичні, семінарські			
10 год.		год.	
Самостійна робота			
90 год.		год.	
Консультації:			
год.		год.	
Вид контролю: іспит			
Загальна кількість годин - 120			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Аналіз даних та підготовка аналітичних документів у публічному управлінні» є розширення і поглиблення знань здобувачів щодо системної сутності аналітики як спеціалізованого інструменту підготовки, прийняття та реалізації рішень в системі вироблення та реалізації публічної політики.

Після вивчення дисципліни «Аналіз даних та підготовка аналітичних документів у публічному управлінні» здобувачі повинні володіти:

інтегральною компетентністю:

здатність продукувати нові ідеї, ідентифікувати та розв'язувати комплексні проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, у тому числі в дослідницько-інноваційної діяльності, та пропонувати підходи до їх вирішення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або практики публічного управління та адміністрування.

загальними компетентностями:

ЗК02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.

ЗК03. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.

спеціальними (фаховими, предметними) компетентностями:

СК01. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності.

СК02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.

СКО3. Здатність забезпечувати належний рівень якості наукових/науково-методичних продуктів, послуг чи процесів.

СК09. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання.

Передумови для вивчення дисципліни

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: загальні основи економіки і права.

2. Результати навчання за дисципліною

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні **знати:**

Уміння	РН04	Уміти застосовувати сучасні інформаційні технології та інструменти в науковій, освітній (педагогічній) і професійній діяльності
	РН10	Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача
А	Здобувач має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у аналітичній діяльності, використовує широкий арсенал засобів доказів своєї думки, розв'язує складні проблемно-аналітичні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, виконує науково-дослідну роботу, логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує Інтернет, моделює економічні ситуації в нестандартних умовах
В	Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує економічні знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації, чітко тлумачить економічні поняття, формулювання законів, нормативних документів, може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички
С	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює суспільні події в державі і за рубежом, вміє аналізувати, робити висновки до економічних розрахунків; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, однак із деякими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і захистити його положення
D	Здобувач розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, економічні ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами
Е	Здобувач володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, провести за зразком економічні розрахунки; слабо орієнтується у поняттях, визначеннях, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі
F	Здобувач намагається аналізувати на основі побутових знань і навичок; виявляє окремі властивості, спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру, за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом
FX	Здобувач мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні», може самостійно знайти в підручнику відповідь

Розподіл балів

Теми					Сума
Т 1.4	Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	100
Поточний контроль					
10	10	10	10	10	50
Контроль самостійної роботи					
Підготовка аналітичного дослідження					25
Іспит					25

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4. Засоби діагностики результатів навчання

Важливим елементом навчального процесу при вивченні дисципліни «Аналіз даних та підготовка аналітичних документів у публічному управлінні» є **поточний та підсумковий контроль** рівня знань здобувачів, що свідчить про засвоєння вивченого матеріалу, рівень підготовки здобувачів для виконання передбачених завдань. Контроль знань дозволяє оцінювати та вимірювати здобуті здобувачами в процесі навчання знання, уміння та навички, відіграє важливу роль у забезпеченні належного рівня підготовки фахівців.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів є:

- систематичність роботи на семінарських (практичних) заняттях;
- активність роботи на семінарських заняттях;
- виконання практичних завдань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- підготовка, написання та презентація реферату;
- виконання контрольних завдань.

Поточний контроль здійснюється шляхом опитування здобувачів, прийняття виконаних завдань та робіт на практичних заняттях, обговорення

доповідей (виступів) за темами семінарських занять та аналітичних досліджень, проведення контрольних робіт.

Поточний контроль здійснюється у двох формах:

- контроль систематичності та активності роботи здобувачів протягом семестру при вивченні програмного матеріалу дисципліни;
- проміжний контроль.

Систематичність та активність роботи здобувачів протягом семестру контролюється за такими напрямками: регулярність відвідування семінарських занять; виступи на семінарських заняттях; участь у обговоренні питань відповідної теми; відповіді на запитання викладача; результативність експрес-тестування та експрес-опитування; підготовка аналітичних оглядів та рефератів з окремих питань; участь у студентських конференціях, олімпіадах, конкурсах за напрямками, що відповідають тематичній спрямованості дисципліни.

Проміжний контроль здійснюється шляхом проведення контрольних робіт, колоквиумів та ректорської контрольної роботи.

Завдання для проміжного контролю комплектуються з таких форм роботи: комплексні кейси, проекти, аналітичні звіти, аналітичні роботи, презентації результатів виконаних завдань та аналітичних досліджень, інші види індивідуальних та групових завдань тощо.

Контроль самостійної роботи здобувачів з дисципліни передбачається на основі застосування наступних форм:

- перевірка здатності самостійно працювати над засвоєнням основних тем та питань дисципліни;
- перевірка конспектів лекцій за темами курсу, що виносяться на самостійне опрацювання;
- перевірка завдань, що самостійно виконуються студентами при підготовці до семінарських та практичних занять;
- перевірка повноти розкриття теми аналітичного дослідження;
- проведення тестування, виконання розрахунково-аналітичних завдань за темами навчальної дисципліни.

Фінальним результатом самостійної роботи є підготовка та презентація аналітичного дослідження з конкретної проблеми публічної політики.

Оцінювання видів поточної роботи здобувачів здійснюється за бальною шкалою в залежності від рівня знань.

Зазначені форми контролю тісно взаємопов'язані та здійснюються таким чином, щоб стимулювати ефективну роботу здобувачів протягом семестру та забезпечити об'єктивне оцінювання їх знань.

Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту.

За результатами оцінювання засвоєння здобувачами теоретичного матеріалу та виконання практичного завдання визначається рівень засвоєння програмного матеріалу та виставляється диференційована підсумкова оцінка за бальною шкалою, що характеризує успішність студента.

5. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

ТЕМА 1.1. АНАЛІТИКА В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Інформаційно-аналітичне забезпечення публічного управління. Аналітика в контексті вирішення проблем управління.

Завдання аналітичної діяльності. Етапи аналітичної діяльності.

Модель інформаційно-аналітичного забезпечення публічного управління.

Аналітика в моделі Good Governance.

Принципи аналітичної діяльності (цілеспрямованість, системність, актуальність, сучасність, активність, ініціативність, достовірність, повнота, об'єктивність, альтернативність, безперервність, гнучкість, аргументованість).

ТЕМА 1.2. АНАЛІЗ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ: СУТНІСТЬ, МЕТОДОЛОГІЯ

Визначення основних категорії аналізу державної політики.

Генезис аналізу політики і його розвиток. Професіоналізація аналізу політики.

Наукові підходи та методологічні проблеми аналізу державної політики.

Світові та українські центри політичного аналізу. Правове регулювання діяльності центрів з аналізу політики в Україні. Застосування системного методу в процесі ідентифікації суспільних проблем.

Вплив інститутів громадянського суспільства на державну політику. Роль консультантів-аналітиків в процесі розробки державної політики

Методика «дерево цілей».

ТЕМА 1.3. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ПУБЛІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Аналіз взаємозв'язку державної політики та соціально-економічних умов розвитку суспільства.

Результати та наслідки державної політики.

Концептуальні засади аналізу державної політики.

Форми аналізу державної політики.

Основні етапи процесу аналізу державної політики.

Сутність модельного аналізу політики. Необхідність і межі втручання держави в економічну сферу. Сильні і слабкі сторони теоретичних моделей політики.

Теорія ігор в аналізі політики.

ТЕМА 1.4. СТРАТЕГІЧНА АНАЛІТИКА

Цілі, завдання та етапи стратегічного аналізу.

Роль стратегічного аналізу в системі стратегічного управління

Формулювання та порівняльний аналіз альтернативних варіантів політики. Стратегічний вибір. Альтернативність у стратегічному виборі.

Реалізація стратегії.

Об'єкти та методи стратегічної аналітики.

Основні підходи до формулювання стратегій. Етапи розвитку управлінського обліку. Передумови його виникнення.

Етапи імітаційного моделювання, наведіть їх зміст. Особливості проведення імітаційного експерименту.

Можливості використання інформаційних технологій у стратегічному аналізі. Сутність методу «дерево рішень». Які його переваги та недоліки?

Особливості методу сценаріїв.

Політика на основі управління за результатами.

Життєвий цикл у стратегічному аналізі.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

ТЕМА 2.1. ТИПИ АНАЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Політична ситуація та проблема.

Етапи аналізу ситуації.

Методи аналітики.

Моніторинг. Контент-аналіз. Івент-аналіз.

Методи збору даних (опитування, інтерв'ювання).

Методи політичного прогнозування (аналогія, мережеве планування, SWOT-аналіз).

Групові методи (експертних оцінок, брейнстормінг (мозковий штурм), Дельфі). Сценаріотехніка.

Специфічні методи (екстраполяція, моделювання, експеримент).

Цифровізація аналізу політики і роль великих даних.

ТЕМА 2.2. АНАЛІТИЧНИЙ ДОКУМЕНТ

Аналітичний документ: структурні й текстуальні елементи.

Базові поняття аналітичного дослідження.

Типи аналітичних документів.

Огляд та структура оглядових документів.

Дайджест.

ТЕМА 2.3. АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Алгоритм проведення аналітичного дослідження.

Методика написання аналітичної роботи.

Основні властивості систем і моделей проведення аналітичного дослідження.

Методологічні основи розробки програми дослідження: формулювання проблеми, об'єкта і предмета дослідження.

Постановка цілей і завдань дослідження, операціоналізація понять і висунення гіпотез.

Визначення системи кількісних і якісних методів збору, аналізу даних.

Методика обґрунтування аналітичних висновків і практичних рекомендацій.

Верифікація як процедура встановлення достовірності інформації.

Презентація дослідження.

ТЕМА 2.4. МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА МАРКЕТИНГОВІ КОМУНІКАЦІЇ В АНАЛІТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Теорія маркетингової комунікації.

Система маркетингових досліджень і маркетингової інформації Методи отримання й обробки маркетингової інформації.

Комунікаційні канали.

Управління комунікаційними процесами.

Удосконалення комунікацій.

Перешкоди та комунікативні бар'єри на шляху комунікативного процесу.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р
Розділ 1. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ												
Тема 1.1. Аналітика в системі публічного управління	12	2				10						
Тема 1.2. Аналіз публічної політики: сутність, методологія	12	2				10						
Тема 1.3. Методичні аспекти аналізу публічної політики	12	2				10						
Тема 1.4. Стратегічна аналітика	14	2	2			10						
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ												
Тема 2.1. Типи аналітичної діяльності	14	2	2			10						
ТЕМА 2.2. Аналітичний документ	16	4	2			10						
ТЕМА 2.3. Алгоритм проведення аналітичного дослідження	26	4	2			20						
Тема 2.3. Маркетингові дослідження та маркетингові комунікації в аналітичній діяльності	14	2	2			10						
Всього	120	20	10			90						

6.3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Тема 1.4. Стратегічна аналітика	2	
2.	Тема 2.1. Типи аналітичної діяльності	2	
3.	Тема 2.2. Аналітичний документ	2	
4.	Тема 2.3. Алгоритм проведення аналітичного дослідження	2	
5.	Тема 2.4. Маркетингові дослідження та маркетингові комунікації в аналітичній діяльності	2	
Разом		10	

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Браун М. Пол, Посібник з аналізу державної політики/Пер. з англ. К: Основи, 2000. 243 с.
2. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність: Навч. посіб. / В. М. Варенко. К.: Університет «Україна», 2014. 417 с.
3. Державна політика : підручник / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2014. 448 с.
4. Застава І.В. Аналіз та прогнозування зовнішньої політики. Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна 2020. 20 с.
5. Захарова І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності / І. Захарова, Л. Філіпова. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 336 с.
6. Інформаційно-аналітична діяльність. Конспект лекцій. Частина 1 «Інформаційно-аналітична діяльність: основи теорії» (Для студентів денної та заочної форми навчання) / Укладач доц. Яценко Л Є. Одеса: ОНПУ, 2014.
7. Малімон В.І. Соціальна і гуманітарна політика: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2012. 352 с.
8. Матвієнко О. В., Цивін М. Н. Інформаційне забезпечення державного управління. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2010. 152 с.
9. Митко А. М. Політична аналітика: навчальний посібник. – Луцьк : Вежа-друк, 2014. 224 с.
10. Новакова О. В., Пашина Н. П. Аналіз державної політики. – Луганськ, 2013. 262 с.
11. Політична аналітика в державному управлінні: навч. посіб. / С. О. Телешун, Ю. Г. Кальниш, І. В. Рейтерович, О. Р. Титаренко. К. : НАДУ, 2012. 228 с.
12. Публічна політика та управління: наук. розробка / авт. кол. : С. О. Телешун, О. Р. Титаренко, С. В. Ситник, С. І. Вировий. К. : НАДУ, 2010. 36 с.
13. Публічна політика та суспільні зміни в Україні в контексті євроінтеграції : монографія / авт. кол.: С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович, О. Г. Пухкал та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ : НАДУ, 2017. 248 с.
14. Публічна політика: навч. посіб. / авт. кол. : С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович та ін. ; за заг. ред. С. О. Телешуна, д-ра політ. наук, проф. Київ: НАДУ, 2016. 340 с. <https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2017/11/Navchalniy-posibnik-PU.pdf>
15. Телешун С. О. Інформаційно-аналітична діяльність в державному управлінні : навч.-метод. матеріали / С. О. Телешун, І. В. Рейтерович. – К. : НАДУ, 2013. 36 с.
16. Тертичка В. Державна політика: аналіз та здійснення в Україні. – К.: Видавництво Соломії Павличко "Основи", 2002. 750 с.

Додаткові:

17. Інституціональна модель інноваційної економіки: кол. монографія / за ред. В.І. Ляшенка, О.В. Прокопенко, В.А. Омеляненко / НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2019. 327 с.

18. Сталий розвиток старопромислових регіонів України: інноваційний вимір : колективна монографія / за ред. Омеляненко В. А. Суми : Триторія, 2021. 298 с.

19. Омеляненко В.А., Ковтун Г.І. Аналіз інноваційної політики в контексті сталого розвитку України. Причорноморські економічні студії. 2020. № 58-1. С. 56–61.

20. Омеляненко В.А. Мережевий аспект інформаційно-аналітичного забезпечення стратегій інноваційного розвитку. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 43. С. 74–78.

21. Чевганова В. Я. Проектний аналіз: навч. посіб. / В. Я. Чевганова, В. В. Биба, А. С. Скрильник – К. : «Центр учбової літератури», 2014. 258 с.

22. Янг Е., Куїнн Л. Як написати дієвий аналітичний документ у галузі державної політики: Практичний посібник для радників з державної політики у Центральній і Східній Європі / Пер. з англ. С. Соколик. Наук. ред. пер. О. Кілієвич. – К.:“К.І.С.”, 2003. 120 с.

23. Handbook of Public Policy Analysis. Theory, Politics, and Methods. [http://www.untag-smd.ac.id/files/Perpustakaan_Digital_2/PUBLIC%20POLICY%20\(Public%20Administration%20and%20public%20policy%20125\)%20Handbook%20of%20Public%20Policy%20Analysis%20Th.pdf](http://www.untag-smd.ac.id/files/Perpustakaan_Digital_2/PUBLIC%20POLICY%20(Public%20Administration%20and%20public%20policy%20125)%20Handbook%20of%20Public%20Policy%20Analysis%20Th.pdf)

**8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна**

Мультимедійна аудиторія